

Sinteza monetară nr. 7* 2004

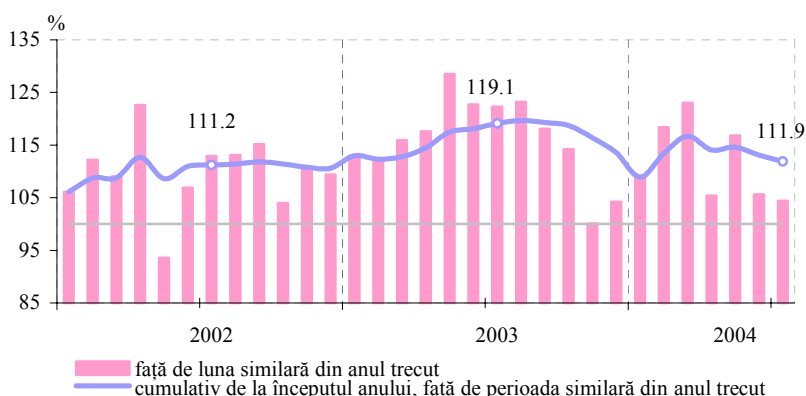
Iulie

Sectorul real*

În luna iulie 2004 volumul **producției industriale** s-a majorat în termeni reali cu 4.4 la sută față de luna similară a anului 2003 și a constituit 1007.5 mil. lei.

De la începutul anului volumul producției industriale a constituit 7124.0 mil. lei, nivel superior cu 11.9 la sută (în termeni reali) față de perioada respectivă din anul precedent (graficul nr.1).

Graficul nr. 1. Producția industrială în prețurile medii din anul precedent

Sporirea volumului producției industriale în ianuarie-iulie 2004 a fost susținută de două activități sectoriale de bază: industria prelucrătoare și industria extractivă. Industria prelucrătoare (85.7 la sută din totalul producției industriale) a contribuit la creșterea reală a producției industriale cu 12.2 puncte procentuale, inclusiv industria alimentară și a băuturilor – cu 5.5 puncte procentuale, fabricarea de articole de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor – cu 2.1 puncte procentuale, recuperarea deșeurilor și a resturilor de metale reciclabile – cu 1.7 puncte procentuale, producția de piei, de articole din piele și fabricarea încălțămintei – cu 1.3 puncte procentuale. Industria prelucrătoare și-a majorat volumul producției în termeni reali cu 14.2 la sută față de perioada respectivă a anului 2003. Corespunzător, industria extractivă a crescut cu 20.7 la sută, iar în sectorul energie electrică și termică, gaze și apă volumul produs s-a diminuat cu 3.5 la sută.

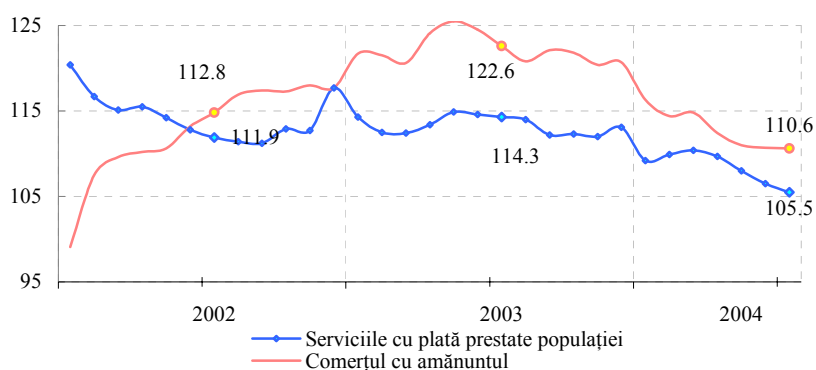
Totodată, volumul producției industriale s-a diminuat în comparație cu ianuarie-iulie 2003 în activitățile: producția de aparatură și instrumente de măsură (cu 24.7 la sută), fabricarea produselor de tutun (cu 7.3 la sută).

De menționat că, din numărul întreprinderilor supuse evidenței lunare (610 întreprinderi) 44.3 la sută și-au redus volumul producției industriale față de perioada respectivă a anului precedent.

* în baza informației Departamentului Statistică și Sociologie, pe întreprinderile și organizațiile supuse evidenței lunare

Comerțul cu amănuntul, desfășurat prin intermediul unităților comerciale, a totalizat 4160.2 mil. lei în perioada ianuarie-iulie 2004, marcând o creștere reală cu 10.6 la sută față de perioada respectivă a anului 2003 (graficul nr. 2).

Graficul nr. 2. Evoluția comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, %

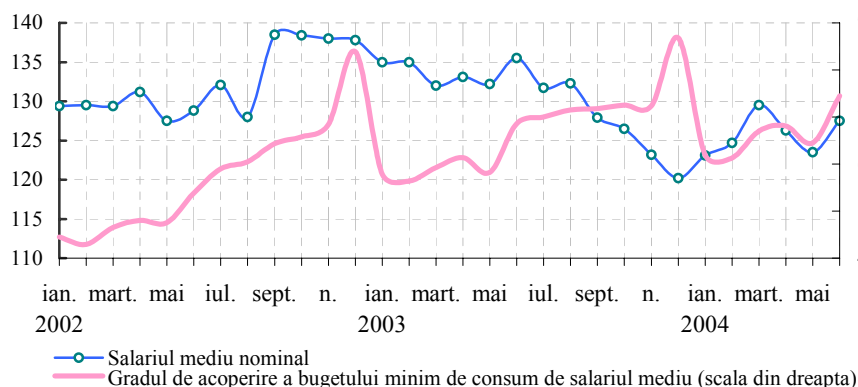

De remarcat că, unitățile comerciale cu proprietate privată au înregistrat o creștere a vânzărilor cu 11.4 la sută, realizând 69.2 la sută din totalul vânzărilor cu amănuntul. În același timp, volumul vânzărilor cu amănuntul în proprietatea publică s-a redus cu 8.2 la sută față de perioada respectivă din anul precedent.

Volumul **serviciilor cu plată prestate populației** în ianuarie-iulie 2004 a constituit 3038.8 mil. lei, sporind în termeni reali cu 5.5 la sută față de perioada similară a anului 2003 (graficul nr. 2). În majoritatea formelor de proprietate evoluția a fost pozitivă, cu excepția scăderii cu 2.8 la sută a volumului de servicii prestate în proprietatea mixtă (publică și privată). Ca și în perioadele precedente, serviciile prestate în proprietatea publică au fost preponderente, constituind 44.1 la sută din volumul total.

Salariul mediu* pentru un angajat din economia națională în luna iunie 2004 a constituit 1150.5 lei, fiind în creștere nominală cu 27.5 la sută și în termeni reali cu 13.7 la sută față de iunie 2003 (graficul nr.3).

Graficul nr. 3. Dinamica indicatorilor, %

*la întreprinderile cu numărul de salariați 20 și mai mare

La 30 iunie 2004 suma restanțelor pentru retribuirea muncii a constituit 176.7 mil. lei (fiind în creștere cu 10.7 mil. lei față de 31 mai 2004).

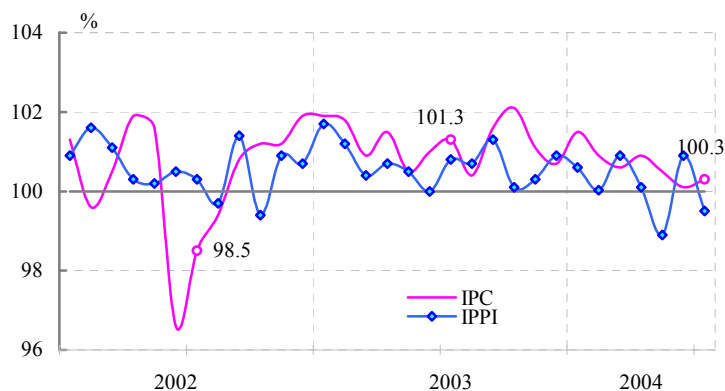
Bugetul minim de consum, calculat pentru o persoană aptă de muncă, a constituit 1448.0 lei în luna iunie, fiind cu 61.0 lei în reducere față de mai 2004, ca rezultat al scăderii sezoniere a prețurilor de consum. În structura componentelor bugetului minim de consum ponderea produselor alimentare a însumat 42.8 la sută din total, mărfurile nealimentare – 30.1 la sută și serviciile – 27.1 la sută.

Gradul de acoperire a bugetului minim de consum de salariul mediu (79.5 la sută) a crescut cu 5.9 puncte procentuale în comparație cu luna iunie 2003.

Nivelul inflației

Rata inflației în luna iulie a constituit 0.3 la sută (graficul nr. 4). Prețurile la produsele alimentare s-au majorat față de iunie 2004 cu 0.4 la sută, la mărfurile nealimentare și serviciile prestate populației – cu câte 0.2 la sută.

Graficul nr. 4. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a prețurilor producției industriale (IPPI)

Creșteri mai mari de **prețuri la produsele alimentare**, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la ouă – cu 14.1 la sută, la carne, preparate și conserve din carne – cu 2.0 la sută, la pește proaspăt – cu 2.0 la sută. În același timp, s-au înregistrat reduceri sezoniere de prețuri la cartofi – cu 3.7 la sută, la făină de grâu – cu 2.3 la sută, la zahăr – cu 1.2 la sută, la lapte – cu 1.1 la sută.

În grupul **serviciilor prestate populației** creșteri mari de prețuri au fost înregistrate la îngrijire medicală – cu 2.0 la sută.

La majoritatea mărfurilor nealimentare și serviciilor prestate populației prețurile și tarifele au rămas la nivelul lunii iunie 2004.

Contribuția elementelor de formare a indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

De la începutul anului 2004 creșterea prețurilor a constituit 4.8 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 2.8 la sută, la mărfurile nealimentare – 6.1 la sută și la servicii – 7.3 la sută. În luna iulie 2004 **inflația cumulativă pentru 12 luni** a reprezentat 11.0 la sută.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Iunie 2004		Iulie 2004	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	0.1	100.0%	0.3	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	-0.35	-350.0	0.19	63.3
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.38	380.0	0.06	20.0
<i>Servicii cu plată</i>	0.07	70.0	0.05	16.7

Sursa: DSS și BNM

Prețurile producției industriale în luna iulie s-au diminuat cu 0.5 la sută față de luna precedentă (graficul nr. 4). De la începutul anului curent creșterea prețurilor producției industriale a fost de 1.1 la sută.

Instrumentele politicii monetare

Ratele dobânzilor

În baza dinamicii indicelui prețurilor de consum, indicatorilor monetari și macroeconomici, ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM au fost menținute la nivelul stabilit prin hotărârea nr. 147 a Consiliului de administrație al BNM din 24 iunie 2004:

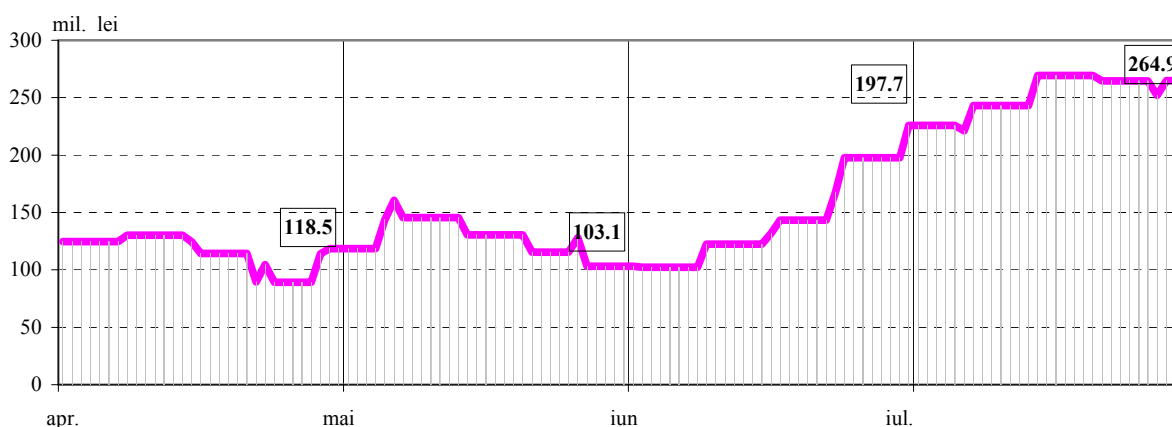
- ✓ **rata de bază** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a hârtiilor de valoare de stat (HVS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale BNM – 14.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la facilitatea de lombard – 16.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la creditele overnight – 17.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la depozitele overnight acceptate de BNM de la băncile comerciale – 5.0 la sută anual.

Rata dobânzii la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) a fost menținută la nivelul de 11.5 la sută anual.

Operațiunile de sterilizare

Excedentul sporit de lichiditate, generat de intervențiile BNM pe piața valutară în anul 2004, precum și de modificarea regimului rezervelor obligatorii (micșorarea normei rezervelor obligatorii și trecerea la constituirea rezervelor obligatorii separat în lei moldovenești și în valută liber convertibilă), a condiționat apelarea mai intensă la operațiunile de sterilizare. Astfel, soldul lichidității sterilizat la sfârșitul lunii iulie s-a cifrat la 264.9 mil. lei, nivel superior cu 67.2 mil. lei celui de la sfârșitul lunii iunie (graficul nr. 5).

Graficul nr. 5. Soldul zilnic al operațiunilor de sterilizare aplicate de BNM în perioada aprilie – iulie 2004

Operațiunile de piață deschisă

În iulie 2004 în cadrul **operațiunilor de piață deschisă** au fost efectuate patru licitații de **vânzări definitive a HVS** din portofoliul Băncii Naționale a Moldovei. La licitații au fost oferite titluri cu scadența cuprinsă între 63 și 83 zile în volum de 36.0 mil. lei. Pe fundalul unei cereri a băncilor comerciale de 56.7 mil. lei, vânzările au însumat 31.5 mil. lei la prețul de vânzare (tabelul nr.2). Ratele profitului la titlurile tranzacționate au variat între 9.43 la sută și 11.45 la sută.

Tabelul nr. 2. Dinamica operațiunilor de piață deschisă cu HVS în perioada ianuarie-iunie 2004

Perioada	Tipul operațiunii	Volumul ofertei la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul cererii la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul HVS comercializate la prețul de vânzare (mil. lei)	Rata nominală medie ponderată, %
Ianuarie 2004	REPO de vânzare	70.0	117.5	70.0	9.77
Februarie	REPO de vânzare	75.0	66.5	63.0	10.94
Martie	REPO de vânzare	35.0	51.5	30.0	13.06
	Vânzări definitive	25.0	38.3	24.7	13.88
Aprilie	REPO de vânzare	15.0	10.0	0.0	0.0
	Vânzări definitive	70.0	79.0	48.5	15.08
Mai	REPO de vânzare	25.0	22.1	17.0	14.56
	Vânzări definitive	25.0	27.9	12.6	14.36
Iunie	Vânzări definitive	105.0	130.3	92.7	13.66
Iulie	Vânzări definitive	36.0	56.7	31.5	10.68

De menționat că, volumul titlurilor de stat vândute anterior din portofoliul Băncii Naționale a Moldovei, ajunse la scadență în luna iulie, a constituit 47.9 mil. lei.

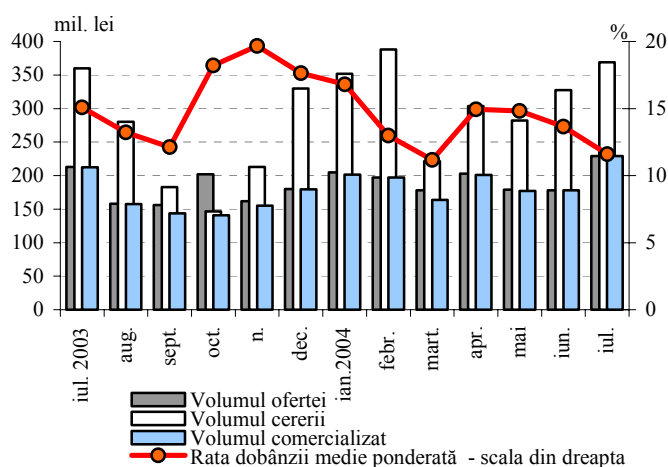
Operațiunile de depozit

În perioada analizată BNM a efectuat cinci **licitații de depozit**, oferta însumând 91.9 mil. lei. Volumul cererilor s-a cifrat la 92.5 mil. lei, iar volumul plasamentelor acceptate a constituit 82.2 mil. lei. Ratele dobânzii au fost cuprinse între 12.25 la sută și 13.50 la sută, rata medie ponderată fiind de 13.13 la sută. Termenul plasamentelor a variat între 48 zile și 56 zile.

Pietele financiare

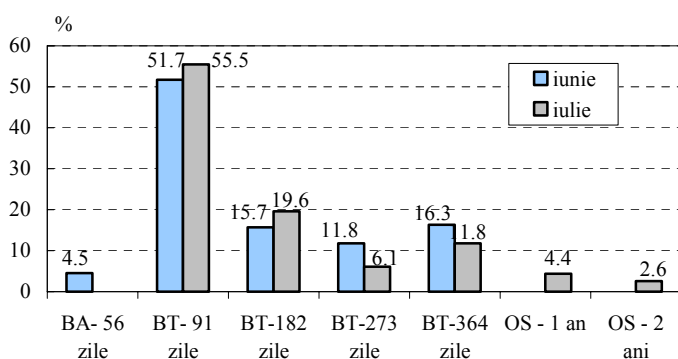
Pe parcursul lunii iulie pe piața primară a titlurilor de stat au fost lansate 19 emisiuni de HVS, reprezentând bonuri de trezorerie, bonuri de acoperire a decalajului de casă și obligațiuni de stat. Volumul total al ofertei a constituit 229.0 mil. lei, fiind cu 51.0

Graficul nr. 6. Totalurile licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară

mil. lei (28.7 la sută) în creștere față de luna iunie (graficul nr. 6). Volumul solicitat de băncile comerciale s-a majorat cu 41.2 mil. lei (12.6 la sută) până la 368.8 mil. lei, depășind de 1.6 ori oferta. Oferta a fost plasată integral în volum de 229.0 mil. lei, din care 161.6 mil. lei (70.6 la sută) au fost procurate de băncile comerciale, cu 27.0 mil. lei mai mult față de luna iunie 2004. Respectiv, procurările de HVS de către investitorii autohtoni au constituit 67.4 mil. lei sau 29.4 la sută din volumul emis.

Graficul nr. 7. Structura HVS comercializate pe piața primară

și 2 ani. Ca urmare a acestor modificări, scadența medie a titlurilor de stat emise a crescut de la 165 zile până la 179 zile.

În luna iulie 2004 randamentul titlurilor de stat a continuat evoluția descendentă. Astfel, **rata medie nominală a dobânzii** la titlurile de stat cu scadența de până la un an, plasate pe piața primară, a înregistrat o diminuare cu 2.04 puncte procentuale până la nivelul de 11.61 la sută anual. În ansamblu pe scadențe, cea mai accentuată

În profilul scadențelor HVS comercializate pe piața primară, cota predominantă au deținut-o în continuare titlurile cu termenul de 91 zile, constituind 55.5 la sută (graficul nr. 7). Totodată, s-a redus cu 10.2 puncte procentuale ponderea cumulată a titlurilor cu scadențele de 273 și 364 zile până la nivelul de 17.9 la sută, ca rezultat al plasării în luna iulie a obligațiunilor de stat cu termene de 1

reducere, cu 2.33 puncte procentuale, a fost înregistrată la rata medie a dobânzii la titlurile cu termenul de 91 zile (tabelul nr. 3).

Tabelul nr. 3. Rata nominală medie ponderată a dobânzii la HVS în profilul scadențelor, %

	BA 56 zile	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 273 zile	BT 364 zile
Iunie	8.61	13.31	13.87	14.92	15.35
Iulie		10.98	11.68	13.74	13.57

Răscumpărările HVS cu scadența în luna iulie 2004 au însumat 199.6 mil. lei la valoarea nominală. La finele lunii volumul titlurilor de stat în circulație (plasate la licitații pe piața primară) a constituit 924.6 mil. lei la prețul de cumpărare, fiind cu 148.3 mil. lei în creștere față de nivelul înregistrat la 31 decembrie 2003.

La data de 31 iulie 2004 în *Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)* au fost înregistrate HVS în volum total de 3814.5 mil. lei la valoarea nominală, inclusiv HVS emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară în volum de 966.3 mil. lei (26.1 la sută).

Activitatea băncilor comerciale pe piața monetară

Pe ansamblul lunii iulie indicatorii principalelor segmente ale pieței monetare au consemnat cel mai redus nivel de la începutul anului 2004.

Astfel, volumul operațiunilor cu titluri de stat pe *piața secundară* în luna iulie 2004 s-a redus de circa 2 ori față de perioada precedentă, însumând 15.2 mil. lei (tabelul nr. 4). O evoluție descendentă a avut și rata nominală medie ponderată a profitului la HVS pe piața secundară, înregistrând 11.00 la sută. Preferințele participanților pe piața secundară au fost orientate spre titlurile de stat cu scadențele de la 91 până la 182 zile, ponderea căroră în volumul total a constituit 57.2 la sută. De menționat, de asemenea, preponderența tranzacțiilor de tip bancă-client (74.3 la sută din volumul total al operațiunilor pe piața secundară).

Tabelul nr. 4. Operațiunile efectuate de bănci pe piața monetară

Perioada	Piața secundară a HVS (vânzări-cumpărări)			REPO cu HVS			Credite interbancare			Volumul total 4+7+10 (mil. lei)
	termenul mediu ponderat (zile)	rata medie nominală (%)	volumul (mil. lei)	termenul mediu ponderat (zile)	rata medie nominală (%)	volumul (mil. lei)	termenul mediu ponderat (zile)	rata medie nominală (%)	volumul (mil. lei)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ianuarie 2004	81	14.14	11.4	-	-	-	6	16.21	345.0	356.4
Februarie	99	12.48	31.7	-	-	-	14	15.45	277.4	309.1
Martie	51	13.29	53.2	13	14.50	5.0	2	14.29	236.7	294.9
Aprilie	50	13.78	17.6	14	14.14	15.2	6	14.78	421.5	454.3
Mai	70	13.45	27.4	16	13.73	7.2	10	14.46	295.5	330.1
Iunie	80	13.38	30.2	14	13.79	14.6	2	13.58	356.5	401.3
Iulie	111	11.00	15.2	6	13.50	1.5	2	12.26	175.5	192.2

Piața creditelor interbancare în lei în perioada gestionară, de asemenea a consemnat o comprimare semnificativă a rulajului cu 181.0 mil. lei (50.8 la sută) față de luna iunie, până la nivelul de 175.5 mil. lei. Din volumul total al creditelor acordate 95.7 la sută au reprezentat creditele overnight (cu rata medie a dobânzii de 12.22 la sută).

În luna iunie au fost înregistrate **tranzacții reversibile interbancare cu titluri de stat** în volum de 1.5 mil. lei la prețul de vânzare (cu 13.1 mil. lei în scădere față de luna anterioară), rata REPO fiind de 13.50 la sută.

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie* s-a majorat cu 59.8 mil. lei (1.0 la sută) pe parcursul lunii, constituind 6349.8 mil. lei la 31 iulie 2004. Această evoluție s-a datorat, în special, creșterii soldului creditelor **în valută străină** (exprimate în MDL) cu 49.7 mil. lei (2.1 la sută). Echivalentul acestora în dolari SUA a constituit 206.3 mil. USD, fiind în creștere cu 4.0 mil. USD (2.0 la sută) față de iunie 2004.

Sporirea **soldului creditelor în valută străină** s-a produs în urma creșterii soldului creditelor acordate întreprinderilor private cu 42.0 mil. lei (1.8 la sută), precum și celui al creditelor acordate întreprinderilor de stat cu 7.7 mil. lei (12.2 la sută).

Totodată, soldul creditelor **în MDL** a crescut doar cu 10.1 mil. lei (0.3 la sută). În cadrul creditelor în MDL a fost înregistrată majorarea soldului creditelor acordate persoanelor fizice cu 14.2 mil. lei (2.5 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate întreprinderilor private și cel al creditelor acordate întreprinderilor de stat s-a micșorat cu 3.2 mil. lei (0.1 la sută) și cu 0.9 mil. lei (0.3 la sută), respectiv.

Tabelul nr. 5. Dinamica creditelor acordate de băncile comerciale (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Credite acordate				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2003	6055.2	3468.8	2586.4	832.5	473.2	19.40	359.3	11.20
Ianuarie 2004	5983.1	3452.4	2530.8	412.3	248.3	20.45	164.0	11.40
Februarie	6015.1	3559.0	2456.1	575.9	355.9	20.78	220.0	11.48
Martie	6168.1	3756.3	2411.8	893.0	593.8	20.83	299.2	11.61
Aprilie	6068.4	3771.8	2296.6	701.3	424.9	20.90	276.4	11.43
Mai	6162.2	3777.9	2384.3	621.3	338.7	21.32	282.6	11.50
Iunie	6290.0	3871.7	2418.3	784.5	469.2	21.05	315.3	11.12
Iulie	6349.8	3881.8	2468.0	749.9	422.2	20.81	327.7	11.37

Volumul creditelor acordate în MDL în luna iulie a constituit 422.2 mil. lei, fiind în scădere cu 47.0 mil. lei (10.0 la sută) față de cel înregistrat în luna precedentă.

Cota-parte a creditelor acordate persoanelor juridice a constituit 91.4 la sută din volumul total al creditelor acordate în moneda națională.

* conform metodologiei FMI, din total credite în economie (inclusiv dobânda calculată la credite) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate guvernului.

Cele mai solicitate de către persoanele juridice au fost creditele cu termen de la 6 până la 12 luni, fiind acordate cu o rată medie de 20.68 la sută în volum de 146.5 mil. lei. Ponderea acestora a constituit 38.0 la sută, majorându-se cu 4.2 puncte procentuale față de luna iunie 2004.

Totodată, a scăzut cu 11.1 puncte procentuale ponderea creditelor acordate pe termen de peste 12 luni, constituind 28.5 la sută din volumul total al creditelor în moneda națională (graficul nr. 8).

În iulie 2004 **rata medie a dobânzii la creditele** în moneda națională acordate persoanelor juridice a scăzut cu 0.37 puncte procentuale până la 20.54 la sută, iar cea aferentă creditelor acordate persoanelor fizice s-a majorat cu 1.17 puncte procentuale, constituind 23.66 la sută.

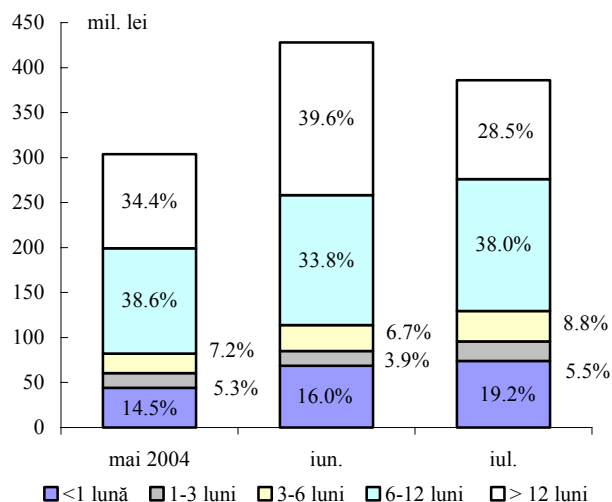
Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 327.7 mil. lei (27.4 mil. USD), fiind cu 1.1 mil. USD superior celui din luna iunie 2004.

În structura creditelor acordate în valută străină persoanelor juridice, cota-parte maximală (45.8 la sută) au deținut-o în continuare creditele cu termen de peste 12 luni (acordate cu o rată medie a dobânzii de 11.52 la sută). Cea mai mare creștere a ponderii, cu 5.5 puncte procentuale, s-a înregistrat la creditele cu termen de la 6 până la 12 luni (graficul nr. 9).

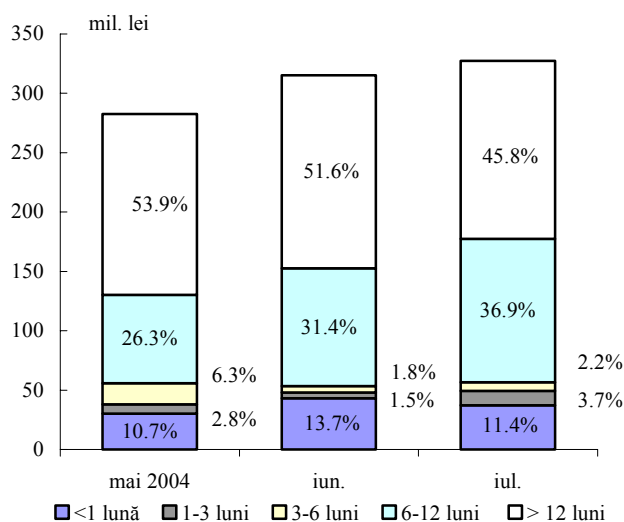
Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină, acordate persoanelor juridice, a crescut cu 0.25 puncte procentuale, constituind 11.37 la sută.

În perioada de referință, **soldul depozitelor*** în sistemul bancar a însumat 6344.4 mil. lei, majorându-se cu 99.1 mil. lei (1.6 la sută) față de luna iunie 2004. Creșterea acestuia a fost generată de sporirea soldului depozitelor în moneda națională cu

Graficul nr. 8. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către băncile comerciale

Graficul nr.9. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către băncile comerciale

* conform metodologiei FMI, din total depozite în sistemul bancar sunt excluse mijloacele băncilor comerciale și ale altor instituții financiare; conturile bugetului de stat; mijloacele extrabugetare; depozitele persoanelor fizice și juridice nerezidente.

112.0 mil. lei (3.4 la sută), în timp ce soldul depozitelor în valută străină a consemnat o scădere cu 12.9 mil. lei (0.4 la sută).

Ponderea depozitelor la vedere în totalul depozitelor a fost de 39.1 la sută, volumul acestora (2478.6 mil. lei) micșorându-se cu 5.5 mil. lei față de luna precedentă.

Soldul depozitelor la termen s-a majorat cu 104.6 mil. lei, constituind 3865.8 mil. lei.

Tabetul nr. 6. Dinamica depozitelor la termen în băncile comerciale (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2003	3282.6	1469.6	1813.0	543.9	261.3	14.20	282.6	4.19
ianuarie 2004	3460.1	1599.8	1860.3	555.4	289.7	14.82	265.7	4.27
februarie	3490.2	1671.0	1819.2	448.7	217.7	14.70	231.0	4.52
Martie	3531.9	1725.9	1806.0	465.2	210.4	15.01	254.8	4.83
Aprilie	3501.0	1743.1	1757.9	452.3	185.6	15.40	266.7	4.65
Mai	3645.5	1786.9	1858.6	423.6	203.1	14.99	220.5	4.74
Iunie	3761.2	1856.3	1904.9	512.2	266.2	14.80	246.0	5.18
Iulie	3865.8	1947.2	1918.6	574.9	319.4	14.58	255.5	4.86

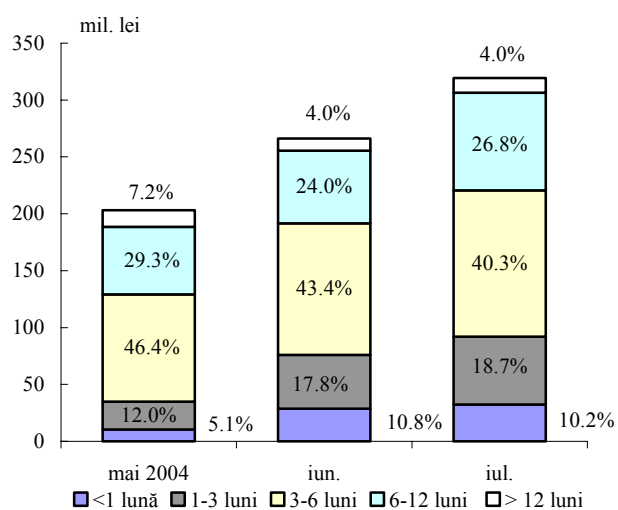
Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 1947.2 mil. lei, majorându-se cu 90.9 mil. lei (4.9 la sută) față de perioada precedentă.

Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în luna iulie a constituit 319.4 mil. lei, fiind cu 53.2 mil. lei superior celui din luna iunie 2004.

În structura depozitelor la termen atrase în MDL s-a consemnat o creștere cu 2.8 puncte procentuale a ponderii depunerilor cu termen de la 6 până la 12 luni. Totodată, depunerile cu termen mai îndelungat (de peste 12 luni) au rămas la nivelul perioadei anterioare (graficul nr. 10).

În luna iulie **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL** s-a micșorat cu 0.22 puncte procentuale față de nivelul lunii precedente, constituind 14.58 la sută (12.32 la sută pentru persoane juridice și 15.46 la sută pentru persoane fizice în comparație cu 12.16 la sută și 15.61 la sută, respectiv, în luna iunie 2004).

Graficul nr. 10. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de băncile comerciale

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 13.7 mil. lei (0.7 la sută), alcătuind 1918.6 mil. lei. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului

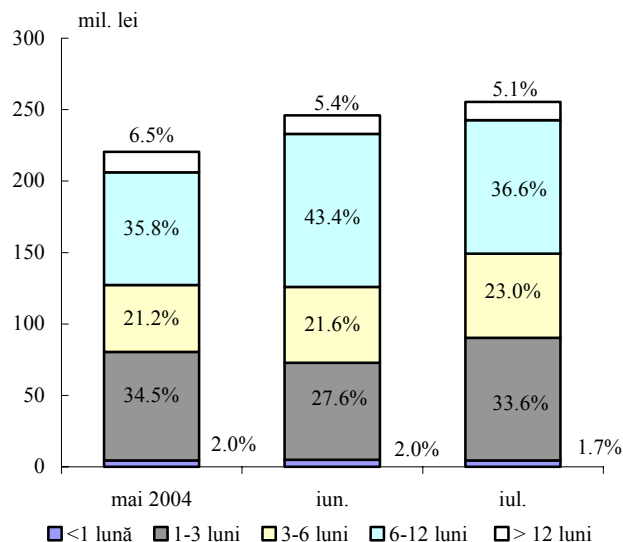
depunerilor populației cu 16.6 mil. lei (1.0 la sută), atunci când soldul depunerilor persoanelor juridice s-a redus cu 2.9 mil. lei (1.2 la sută).

În perioada gestionară **volumul depozitelor la termen în valută străină** a constituit 255.5 mil. lei, majorându-se cu 9.5 mil. lei (3.8 la sută), în special din contul creșterii volumului depunerilor persoanelor juridice cu 10.0 mil. lei (41.3 la sută).

În diviziune pe termene ale depunerilor atrase în valută străină, cota predominantă de 36.6 la sută au deținut-o în continuare depozitele cu termen de la 6 până la 12 luni (graficul nr. 11).

În perioada de referință **rata medie a dobânzii la depozitele în valută străină** s-a micșorat cu 0.32 puncte procentuale, constituind 4.86 la sută (pentru persoanele juridice aceasta a constituit 3.52 la sută, iar pentru persoanele fizice - 5.06 la sută).

Graficul nr. 11. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de băncile comerciale

Masa monetară

Masa monetară M2 (masa monetară în lei) pe parcursul lunii iulie s-a majorat cu 290.4 mil. lei, sau cu 4.7 la sută. În același timp, **masa monetară M3** a crescut cu 277.5 mil. lei, sau cu 3.0 la sută.

Creșterea indicatorului **M2** a fost determinată preponderent de majorarea volumului numerarului în circulație cu 178.3 mil. lei (6.2 la sută) și a soldului depozitelor în moneda națională cu 112.0 mil. lei (3.4 la sută).

Totodată, pe parcursul lunii iulie depozitele în valută străină s-au redus cu 12.9 mil. lei. Exprimat în USD, acestea s-au micșorat cu 1.3 mil. USD. Ponderea depozitelor în valută străină în volumul total al masei monetare s-a redus de la 32.6 la sută în luna iunie 2004 până la 31.5 la sută în luna iulie 2004.

Schimbările în structura masei monetare sunt reflectate în tabelul nr.7.

Activele externe nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au majorat cu 18.1 mil. USD, totalizând 244.7 mil. USD. În structura acestora activele externe nete ale BNM au crescut cu 28.7 mil. USD, iar activele externe nete ale băncilor comerciale au scăzut cu 10.6 mil. USD.

Activele interne nete ale sistemului bancar au crescut cu 77.6 mil. lei (1.2 la sută). În luna iulie cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar au crescut cu 7.9 mil. lei, inclusiv ale BNM - cu 31.7 mil. lei, iar cele ale băncilor comerciale s-au micșorat cu 23.8 mil. lei.

Pe parcursul lunii iulie cererile de plăți ale BNM față de băncile comerciale s-au redus cu 83.5 mil. lei, pe seama acceptării de către BNM a depunerilor băncilor comerciale în volum de 82.2 mil. lei, calculării dobânzii la aceste depuneri în sumă de 1.3 mil. lei, rambursării creditelor acordate CCL - 0.6 mil. lei. Totodată, calcularea dobânzii la creditele acordate CCL în sumă de 0.6 mil. lei au contribuit la creșterea cererii de creditare față de băncile comerciale.

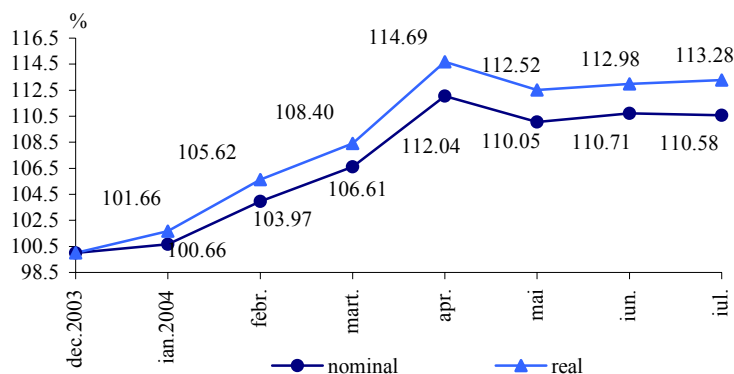
Tabetul nr. 7. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei

Componentele masei monetare	Mai 2004	Pond. %	Iun. 2004	Creșt. %	Pond. %	Iul. 2004	Creșt. %	Pond. %
MASA MONETARĂ (M3)	8771.77	100	9099.13	3.7	100	9376.60	3.0	100
MASA MONETARĂ (M2)	5795.79	66.1	6130.01	5.8	67.4	6420.38	4.7	68.5
BANI ÎN CIRCULAȚIE	2690.69	30.7	2853.38	6.1	31.4	3031.70	6.2	32.3
DEPOZITE LA VEDERE în moneda națională	1317.75	15.0	1419.94	7.8	15.6	1440.98	1.5	15.4
- ale persoanelor juridice	1088.94	12.4	1180.99	8.5	13.0	1201.49	1.7	12.8
- ale persoanelor fizice	228.81	2.6	238.95	4.4	2.6	239.49	0.2	2.6
DEPOZITE LA TERMEN în moneda națională (inclusiv pe termen lung)	1786.88	20.4	1856.28	3.9	20.4	1947.23	4.9	20.8
- ale persoanelor juridice	356.59	4.1	367.18	3.0	4.0	388.78	5.9	4.2
- ale persoanelor fizice	1430.29	16.3	1489.10	4.1	16.4	1558.45	4.7	16.6
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	2975.99	33.9	2969.12	-0.2	32.6	2956.22	-0.4	31.5
- ale persoanelor juridice	974.63	11.1	935.56	-4.0	10.3	903.13	-3.5	9.6
- ale persoanelor fizice	2001.36	22.8	2033.56	1.6	22.3	2053.09	1.0	21.9
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	0.47	0.0	0.41	-12.8	0.0	0.47	14.6	0.0

Piata valutară

În luna iulie curent *cursul oficial de schimb* al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a depreciat de la 11.9510 MDL pentru 1 USD la începutul lunii până la 11.9612 MDL pentru 1 USD la finele lunii.

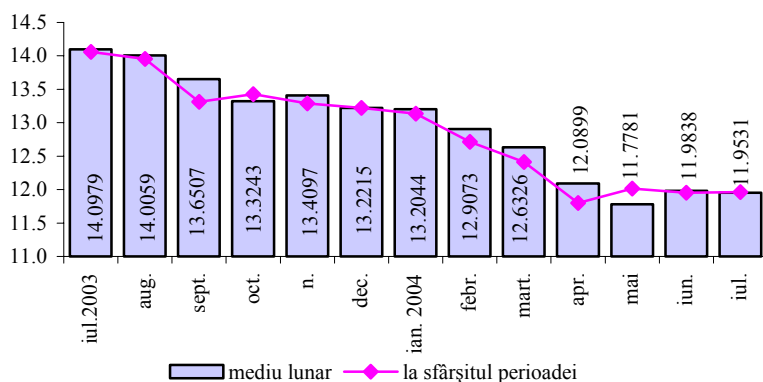
Graficul nr. 12. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec.2003 =100)

Comparativ cu luna decembrie 2003 leul moldovenesc a marcat o apreciere cu 10.58 la sută în termeni nominali și cu 13.28 la sută în termeni reali* (graficul nr. 12). Cursul oficial de schimb mediu lunar al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a apreciat de la 11.9838 MDL în luna iunie 2004 până la 11.9571 MDL pentru 1 USD în luna iulie 2004 (graficul nr. 13).

* cotare indirectă (USD/MDL)

Graficul nr. 13. Cursul de schimb MDL/USD

Volumul total de dolari SUA tranzacționați în luna de referință pe piața interbancară de către bănci a constituit 79.5 mil. USD, reducându-se față de luna iunie 2004 cu 7.8 mil. USD. În luna iulie rulajul Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară a constituit 36.0 mil. USD, față de 39.7 mil. USD în luna iunie.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de euro s-a depreciat de la 14.5371 MDL în luna iunie 2004 până la 14.6684 MDL pentru 1 euro în luna iulie 2004. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de euro constituia 14.5271 MDL, iar la sfârșitul lunii – 14.3899 MDL pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4128 MDL în luna iunie 2004 până la 0.4111 MDL pentru 1 rublă rusească în luna iulie 2004. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească constituia 0.4111 MDL, iar la sfârșitul lunii – 0.4112 MDL pentru 1 rublă rusească.

Rulajul total al tranzacțiilor încheiate contra MDL pe piața valutară internă în luna iulie 2004 a fost de 394.5 mil. USD, fiind cu 4.6 la sută inferior celui din luna iunie 2004. Cumpărările de valută străină pe piața valutară internă (contra MDL) pe parcursul lunii iulie 2004 au constituit 210.2 mil. USD, iar vânzările – 184.3 mil. USD.

Din rulajul total tranzacțiile în dolari SUA au constituit 73.9 la sută, în euro – 22.1 la sută, în ruble rusești – 3.3 la sută, în hrivne ucrainene – 0.6 la sută și în lei românești – 0.1 la sută.

Stocul *datoriei publice directe și garantate de stat* la situația din 31 iulie 2004 a constituit 864.77 mil. USD (inclusiv arieratele de dobândă și creditele acordate de FMI, tabelul nr. 8).

Tabelul nr. 8. Datoria externă (mil. USD)

	Sold la 30.06.2004	Iulie				Sold la 31.07.2004
		intrări	rambursări	arierate de dobândă	diferența de curs	
Datoria publică	794.47	1.64	8.55	-0.33	-5.59	781.64
Datoria publică garantată	82.97	0.00	0.00	0.46	-0.30	83.13
Total datorie externă	877.44	1.64	8.55	0.13	-5.89	864.77

Stocul datoriei externe s-a micșorat în mărime nominală cu 12.67 mil. USD. La modificarea stocului au contribuit tragerile în mărime de 1.64 mil. USD, rambursările de 8.55 mil. USD, acumularea arieratelor de dobândă de 0.13 mil. USD și aprecierea dolarului SUA față de alte valute în mărime de 5.89 mil. USD.

La 31 iulie 2004 stocul total al arieratelor (inclusiv acumulate în anii precedenți) a însumat 33.6 mil. USD.

Stocul datoriei externe private negarantate de stat (inclusiv arieratele de dobândă) la 31 iulie 2004 a constituit 406.7 mil. USD (sursa: DMFAS 5.2.).